మొదటి మేఘం

సామాన్య మానవమాత్రులు కనుక్కోలేకుండా తన్నుకుంటున్న ఆ దారి సత్యరహస్యం. భార్యభర్తలు అభిప్రాయభేదాలతోనూ, అభిరుచి భేదాలతోనూ కిందు మీదవుతూండకుండా శాంతంగా కాపరం చెయ్యటం కనుక్కున్నట్టే కనపడ్డారు శాంతమ్మ, సత్యనారాయణా. వాళ్ళకి సంబంధించినంతవరకూ ఆకాశం అచ్ఛాదన ఎరక్కుండా సూర్యచంద్రకాంతుల్లో కిలకిలా నవ్వుతున్నది. మధ్య మధ్య తెల్లని దూదిపింజలవంటి, సముద్రపు నురుగంటి మబ్బుతునకలు లేవనికాదు. కాని ఆ మబ్బు తునకలనెవడైనా మేఘాలంటాడా – మాటలుపయోగించటం చాతకానివాడు తప్ప?

ఈ శాంతికి కారణం ఎవరంటే భార్యాభర్తలిద్దర్నీ చెప్పాలి. కాని, ఆ మబ్బు తునకలు? అవి కేవలము శాంతమ్మ పనితనమే. కాని ఆ మబ్బు తునకలుచూస్తే సత్యనారాయణకు భయంలేదు. అవి చూడటానికంత అందంగా ఉండటమే కాక, వాటి ప్రవర్తన కూడా చాలా అనపాయకరంగా ఉంటుంది. ఇప్పుడక్కడ ఉన్నట్టే ఉంటై, మరుక్షణం ఎక్కడికో వెళ్ళిపోతై. మరి కనిపించవు; అట్లా సూర్యుడి కడ్డం వచ్చినట్టే ఉంటై. కాని, ఏ మాత్రమూ తగ్గవు. భూమిమీద వాటితాలూకు నీడే పడదు. పాపం! కాలక్రమాన సత్యనారాయణ అవి అక్కడ కనపడుతూంటేనేకాని జీవితానికానందం లేదనే నమ్మకానికి వచ్చాడు.

అదీకాక శాంత అల్లరి చేస్తుంటే తొణక్కుండా నవ్వుతూ సహించటంలో సత్యనారాయణకు కొంత మాధుర్యం కనపడ్డది – చిట్టిపిల్లల బుల్లిచేతులతో కొట్టించుకుని ఓర్చుకోగలిగినట్టు!

ధర్మమూ, సత్యమూ, న్యాయమూ మొదలైన మంచి గుణాలతోపాటు నిష్కళంకమైన దాంపత్యానురాగం చాలా ప్రియమైన వస్తువు. ఆ సత్యం ధనభావంతో బాధపడుతున్నవాడికి తెలియాలి! ఒకచెంప డొక్కలో మాడుతూ, రాత్రి భోజనం ఎక్కణ్ణుంచి వస్తుందో తెలీక బాధపడుతున్న దంపతులను అన్యోన్యానురాగాన్ని గురించి ఆలోచించమనండి!… సత్యనారాయణకు అర్జన సమస్యలేదు.

సమయంకాని సమయంలో పుట్టుకొచ్చే పిల్లలు దంపతుల అన్యోన్యం చెడగొడతారు. ఇక్కడ అటువంటిది కూడా జరగలేదు.

వారిద్దరిలో ఏ ఒకరికీ రొండోవారు ఎక్కువ అసహ్యించుకునే లోటుబాట్లు లేవు. (అంతా బాగుండి ఏ నత్తి ఒకటున్నా సరిపాయె రసాభాసానికి!)

అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైన విషయం – ఒకరినొకరు పురుగేరుదామని కాని, చులకనగా చూద్దామని కాని, ఇద్దరూ ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. సామాన్యంగా భార్యాభర్తల మధ్య అశాంతి ఒకరినొకరు ఎంత స్వల్పంగానైనా కానివ్వండి – నీచంగా చూసుకోవటంతో మొదలుపెడుతుంది. మొగుడు పెళ్ళాన్ని ఎంతో గౌరవంగా చూడటం యొక్క ఆవశ్యకత ఏ ముప్పయ్యోయేటో కనుక్కున్న వాడికన్న దురదృష్టవంతుడుండబోడు. మొగుణ్ణి "మీరు" అని సంబోధించటం యొక్క అంతరార్థం కనుక్కోలేని ఆడదీ అంతే...

బుద్ధిమంతుడు కనక సత్యనారాయణ పెళ్ళాన్ని ప్రశ్నలు వేసేవాడుకాడు. పొరపాటున శాంతమ్మ తన్ను ప్రశ్నిస్తే అతను ముక్కుమీద వేలుపెట్టుకునేవాడు. మొగుడాపని చేసినప్పుడు శాంతమ్మ మారుమాట్టాడకుండా తప్పు మౌనంగా సవరించుకుంటూ వచ్చింది. కాని, శాంతమ్మలో నూరుగురిలో తొంభై తొమ్మిదిమంది ఆడవాళ్ళకు లేని జ్ఞానేంద్రియం ఒకటి ఉంది. తద్వారా తన మౌనం మొగుడికి కించిత్తు పశ్చాత్తాపం కలిగిస్తున్నదని త్వరలోనే కనుక్కుంది. శాంతమ్మ తన విషయంలో గురుభావంగాని, ఉత్తపొడి గౌరవంగాని చూపిస్తే అతను కంగారుపడేవాడు. అందుకని మొగుడు ముక్కుమీద వేలుపెట్టినప్పుడు శాంతమ్మ మూతి ముడుచుకుని తగుమాత్రం అల్లరి చేసేది – కాని తన పంతం నెగ్గించుకుందామని ఒక్క పిసరయినా ప్రయత్నం చేసేదికాదు. ఒకవేళ సత్యనారాయణ "పోనీ, చెప్పనా?" అంటే, "నాకేం అఖ్ఖర్లేదు లెండి!" అనేది. ఇంకా అతను వినకపోతే చెవుల్లో వేళ్ళు పెట్టుకొని "ఏమిటండీ నాకఖ్ఖర్లేదంటేనూ! చెబితే నన్ను చంపుకున్నట్టే!" బస్! మరో మబ్బుతునక, దూది అట్లా కనపడ్డట్టు కనపడి, అతని మనస్సుకు ఉల్లాసం కలిగించి మరుక్షణం ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయేది!.... శాంతమ్మను ఎంతో బలవంతాన సత్యనారాయణ ముద్దు పెట్టుకోగలిగేవాడు అటువంటప్పుడు.

ఇంతకూ సత్యనారాయణకు భార్యకు తెలీకుండా అవశ్యంగా దాచవలసిన రహస్యం ఒకటి ఉంది! అతనికి సంపాదించవలసిన ఆవశ్యకత లేదన్నాను. కాని, వ్యాపకం ఒకటి ఉండవలసిన అగత్యం లేకపోలేదు. సుమారైన తెలివిగలవాడికి నిర్వ్యాపారత్వం కన్న నరకం లేదు. ఏదో పని చెయ్యాలిగదా అని అతను విధవా వివాహ సహాయార్థం పనిచేస్తున్న ఒక సంస్థకు తన శరీరమూ, యథాశక్తి ధనమూ వప్పచెప్పాడు.

"ఈ విషయం భార్యకు తెలియరాదు. ఆవిడ పల్లెటూరి పిల్ల. ఆవిడ ముత్తాత యజ్ఞమే చేశాడు. ఆవిడకిప్పుడీ విధవా వివాహాల యొక్క ఆవశ్యకత బోధించటం కష్టం. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళనే చూడటంలేదూ? వాళ్ళు తర్కానికి లొంగరు. వేదాలూ, శాస్త్రాలూ

కూడా వాళ్ళకక్కర్లేదు. – కావలిస్తే ప్రతి స్వల్ప విషయంలోనూ వాటిని అధిగమించి చరిస్తారా? ఏతావతా ఇది అభిరుచికి సంబంధించిన విషయమని ఒప్పుకోవలసి వస్తున్నది. విధవా వివాహాల నామోదించేవారే ఆచరించటం లేదు! చిన్న పిల్ల, శాంతమ్మ కిప్పుడర్థమవుతుందా? అసలు తెలీకుండా దాచటమే వివేకం. ఒకసారి భార్య తన్ను రాక్షసాంశనుభూతుడన్నట్టు చూస్తే క్రమంగా దాంపత్యం ఏ అధోగతికి పోతుందో అతనికి ఊహించటం దుర్భరమైంది!

"ఇవాళ మీరు క్లబ్బుకు వెళ్ళలేదుటే. పినమామగారన్నారు. ఎక్కడికి వెళ్ళారండీ?" "పొద్దున మీతో వచ్చిన కోతి మొహమాయన ఎవరండీ?" (కోతి మొహమాయన బసవేశ్వరరావుగారు. పాతిక వివాహాలకు పీటలమీద కూర్చున్న వాడు) అని మధ్య మధ్య శాంతమ్మ ప్రశ్నించినా అతను చెప్పకపోతే కనుక్కోవాలని ప్రయత్నం చేసేదికాదు.

కాని అదేం కర్మమో రహస్యంగా ఉంచాలని ప్రయత్నం చేస్తేనే రహస్యాలు బయటపడేది. ప్రయత్నం చేసిన పాపానికి ఫలమేమిటంటే, అవి బయటపడేటప్పుడు "కంప్రెస్" చేసిన గాలి బయటపడేటప్పుడయినంత గోల జరుగుతుంది, రహస్యం బయటపడటానికి.

ఒకరోజు సాయంతరం మామూలు వేళకే సత్యనారాయణ ఇంటికొచ్చి ఇంకా వంటకాకపోవటానికాశ్చర్యపడ్డాడు. వంటింట్లో చెంబుతప్పాలాలు మామూలుకు రెట్టింపు చప్పుడు చెయ్యటం కూడా చాలా అనుమానాస్పదంగా ఉంది. కాని సత్యనారాయణ "కట్టెలు మండటంలేదు కామాలు, పిల్లకాగ్రహం వచ్చింది!" అనుకుని ఊరుకున్నాడు.

ఒక అరగంట అవతల భోజనం చేస్తూ అతను "కట్టెలు పచ్చివి పంపాడా యేం?" అన్నాడు.

"పచ్చివేం? క్షయరోగంతో చచ్చినవాడల్లే దివ్యంగా వెలుగుతున్నై!"

సత్యనారాయణ ప్రశ్నార్థకంగా తలఎత్తి చూడక తప్పలేదు. ఇంతవరకూ విపరీతం ఏమీలేదు. కాని తరువాతే విచిత్రమైన సంగతి జరిగింది. శాంతమ్మ మొహాన కోపం దాచిపెట్టి నవ్వింది. అది వరకల్లా లేని కోపం ప్రకటించటమే కాని ఉన్నది దాచటంలేదు. స్పష్టంగా ఆ నవ్వుతో తన్ను మాయచెయ్యాలని కూడా చూస్తున్నది. ఇది తప్పకుండా మేఘమే. దీన్నిచూసి ఆనందించటం అతనికి తెలీదు.

మామూలుగానే గాని అసంతృప్తిగా భోంచేసి, అతను పరధ్యానంగా వెళ్ళి పడుకున్నాడు. నిద్రపోకపూర్వం ఒక గంటసేపు చదవటం అతనికలవాటు. ఏమీ జరగనట్టే చదవటం మొదలుపెట్టాడు కాని అతని మెదడు సొంతంగా దానిమీద లేదు.

శాంతమ్మ భోంచేసి, పనులన్నీ చూసుకుని పడుకోటానికి వచ్చేటప్పటికి పుస్తకంలో

మునిగి ఉన్నట్టున్నాడు మొగుడు. తప్పు చేసిన ఆమె బుద్ధికి అతని ప్రవర్తనలో గుప్తంగా ఉన్న క్రోధం కనపడ్డది. అతనివంక – మొహానికడ్డంగా ఉన్న పుస్తకం వంక – రెండు నిమిషాలపాటు చూస్తూ నిలుచుంది. అప్పుడతను మొహానికి పుస్తకం అడ్డం తీసి తనవంక చూసినా చాలు, అమాంతం అతని చేతుల్లోకి ఉరికేదే. కాని అతనట్లా చెయ్యలేదు, ఆమె వచ్చిన సంగతి అతనికి తెలీదా? తెలిసి ఎందుకంత బెట్టుసరి? అతను తనవంకే చూస్తే! ఆ కళ్ళజోడు పెట్టుకొచ్చిన బడితెను కూడా ఆమె లెక్కచెయ్యదలచలేదు!

రెండునిమిషాలయింది. అతను కదల్లేదు. శాంతమ్మ మెల్లిగా రెండో మంచం మీద పక్కవేసుకుని అటుతిరిగి పడుకుంది.

అయిదు నిమిషాలవతల సత్యనారాయణ మంచం చప్పుడయింది. తరవాత చిన్న గొంతుతో – "శాంతా!"

సమాధానం చెప్పదలచుకున్నా శాంతమ్మకు చాతకాలేదు. ఆమెకు దుఃఖం పొంగివచ్చింది.

ఆ పిలుపులో ఆశ్చర్యం! తను రెండు నిమిషాలతనికోసం నిలబడి ఉంటే తన్ను అతను గమనించకుండా ఉండనట్లే! "ఏమిటే, అవతల వెళ్ళి పడుకున్నావు!!" అన్నంత ఆశ్చర్యం! "శాంతా!"

పెళ్ళాం ఏడుస్తున్న సంగతి సత్యనారాయణ గ్రహించాడు. లేచి వెళ్ళి శాంతమ్మ బుజం మీద చెయ్యివేసి బలవంతాన వెలికిల్లా తిప్పాడు.

"ఎందుకు పిల్లా, ఏడుస్తున్నావు?"

"మీకు నా మీద ఎందుక్కోపం వచ్చింది?"

"నీ కెవరిమీదా, కోపం వచ్చింది?"

"నా క్కోపం వచ్చిందని మీ కెట్లా తెలిసింది?"

"నాకు తెలీదని నువ్వెందుకు కనుకున్నావు?"

"నా కేముంది కోప్పడటానికి?"

"మరెందుకంత అల్లరిపిల్లల్లే ప్రవరిస్తున్నావు?"

ఒకర్నొకరు చాలా రోజులకు సరిపొయ్యే ప్రశ్నలు వేసుకున్నారు. శాంతమ్మ అతని చివరి ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు.

"ఏం జరిగింది, చెప్పవూ?" అన్నాడు సత్యనారాయణ మెల్లిగా పెళ్ళాన్ని చేతుల్లోకి తీసుకుని, ఆమె బుగ్గమీద తన చెంప ఆనించి.

ఇంత అయినతరవాత శాంతమ్మ "ఆ కళ్ళజోడు పెట్టుకున్న బడిత"ను మరిచిపోగలిగింది. ఆమె ఉక్రోషం అంతా దిగిపోయింది.

"ఇహ చెయ్యను లెండి!" అంది.

"అదా సమాధానం? ఏం జరిగిందో చెప్పెయ్యి! ఇంతదూరం వచ్చిన విషయాన్ని వదిలెయ్యటం మంచిది కాదు. నువ్వు దిగమింగలేని ఉండ ఏదో గొంతుకడ్డం పడ్డది. దిగమింగగలిగితే ఇంతదూరం రాదు. ఏమిటది? బయటికి లాగేస్తాను. చెప్పు! లేకపోతే దానివల్ల ఇద్దరికీ బాధ ఉంది."

"మింగేశాను లెండి!" అంది శాంతమ్మ కన్నీటిలోనించి కొద్దిగా నవ్వుతూ.

"అనుకుంటున్నావంతే!"

శాంతమ్మ మాట్లాడలేదు.

"ఏమయింది?"

"ఏమీ కాలేదు! మీరున్నారా అంటూ ఒక బడితె వచ్చింది. కళ్ళజోడు పెట్టుకుని. మీ పేరుచెప్పి "ఉన్నారండీ?" అని ఒయ్యారంగా - దాని వొయ్యారం వల్లకా-"

"పేరు?"

"ఏమో? మీకు తెలీకుండా ఉందా యేమిటి? అనుకున్నాను." చివర ఆ ముక్క తగిలించటం భావ్యంగా ఉంటుందని భావించింది శాంతమ్మ. తనలోపల ఇంకా అసూయ రగులుతున్నదని అతనికెందుకు తెలియచెయ్యటం? ఆ మనిషి జ్ఞాపకం వస్తే ఆమెకు మండిపోతున్నది. అయనదే తప్పు. ఎందుకు మరచినదాన్ని తవ్వటం?

"ఎట్లా ఉంటుంది?"

"బడి - సన్నగా, పొడుగ్గా!"

"ఎవరో?... ఆఁ? వస్తే?"

"లేరన్నాను."

"అంటే?"

"వెళ్ళిపోయింది."

"ఇంతేనా?"

"ఇంతే!"

"ఇంతమాత్రానికే ఏడుస్తున్నావా?"

"ఎంత మాత్రమేమిటి? మీ కావిడతో ఏం పని?"

"నాకేమీ పనిలేదు."

"అయితే ఎందుకొచ్చింది."

"బహుశా నాతో పనుండి వచ్చి ఉంటుంది."

"అదే, నేనన్నది! ఏం పని?"

"నేను విధవ పిల్లలు పెళ్ళాడటానికి ధనసహాయం చేస్తుంటాను. నీ కది యిష్టంగా ఉండదని నీతో ఎన్నడూ అనలేదు. ఆ పిల్లెవరో ఆ పనిమీదనే వచ్చి ఉంటుంది! ఈ భాగ్యానికింత రాద్ధాంతం చేశావు! బాగుందీ!"

శాంతమ్మ మాట్టాడకుండా తన మొహం అతని చెంపకేసి రుద్దటం మొదలుపెట్టింది. ఆమె ఆలోచన కూడా మానేసింది. మొగుణ్ణి అనుమానించటం మనసు కెంతబాధో ఆమెకు తెలిసొచ్చింది.

ఇదయిన తరువాత సత్యనారాయణ సరిగా మగవాడల్లే, ఆడదాని మనసు తెలీనివాడల్లే – ప్రవర్తించాడు. తను, ఏమీ జరుగనట్టు భావించటానికి సంసిద్ధుడై, శాంతమ్మ కూడా అట్లాగే భావించిందనుకున్నాడు. కాని ఆ మేఘం దృక్పథం లోనే ఉంది – అతను చూడగలిగితే.

మొగుడి మాటలు శాంతమ్మ పూర్తిగా నమ్మలేదు.

చిన్నతనంలో మొగుళ్ళుపోయినవాళ్ళకు పెళ్ళి చెయ్యటానికి రహస్యం ఎందుకు? మంచిపనేగా? మాసపత్రికల్లోనూ, వాటిల్లోనూ కథలు పడటంలా? ఇంకా ఏదో ఉంది. తప్పకుండా లేకపోతే తన మొగుడు దాచడు. వయసు పిల్లలు వీళ్ళ చేతుల్లో చిక్కితే వాళ్ళనేమీ చెయ్యకుండా, వీళ్ళు సహాయం చేసి ఇంకోడి చేతులో పెడతారా అని పక్కింటి రుక్మిణమ్మ అంది కూడాను. రొండో పెళ్ళికి ఒప్పుకునేవాళ్ళిటువంటి వాటికి మాత్రం ఒప్పుకోరా? ఈ బడితె చూడరాదూ? వయసులో ఉన్న మగవాళ్ళను పాడుచెయ్యటానికి సరయిన మనిషి. ఏముందీ? స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుతుంది? చేతులు కలుపుతుంది! ఫాషన్ – దొరల ఫాషన్! ముద్దు పెట్టుకోనిస్తుందేమో కూడా! పొయ్యేదేముందీ – సిగ్గనేది పోయిన తరువాత!

విద్యాగంధమూ, ప్రపంచజ్ఞానమూలేని లోపంతోపాటు, శాంతమ్మకు తన కన్న ఈ పిల్ల నిజంగా ఎక్కువ అందగత్తె అన్న నమ్మకం కూడా బాధించం మొదలుపెట్టింది. ఆడవాళ్ళకు మగవాడి అభిరుచి తెలీనిలోపం!

కాని కడుపులో ఉన్న విషం కక్కటానికవకాశం లేకుండా చేశాడు మొగుడు. తన్ను మంచిమాటలతో మోసపుచ్చాడని ఆమెకు గట్టి నమ్మకం కూడా కలిగింది! ఇక ఏంచెయ్యాలి?

వారం రోజులకు మంచి అవకాశం దొరికింది. కొల్లూరునించి జానకి చూడవచ్చింది.

"ఎప్పుడొచ్చావే, జానకీ! రావే! కూర్చోవే! ఎన్నాళ్ళయిందో నిన్ను చూసి!"

జానకికి చిన్నతనంలో మొగుడు పోయినాడు. ఆమె తిరిగి పెళ్ళి చేసుకోవటం విషయం సత్యనారాయణను సలహా అడగవచ్చింది.

అయితే తన భర్త ఈ వివాహాలు చేయిస్తున్నమాట నిజమే! మంచిపనే! పాపం, జానకిని చూడరాదూ! ఎంత చక్కనిపిల్ల, మెరుపుతీగంటిది! ఏమిటి, పెళ్ళీ పెటాకులూ లేకుండా!....

అప్పుడు పుట్టింది దుర్బుద్ధి శాంతమ్మకు, మొగుణ్ణి పరీక్ష చెయ్యాలని. ఒక చెంప జానకితో మాట్లాడుతూనే వ్యూహం ఆలోచించింది. దానియొక్క పర్యవసానం గురించి ఆలోచించటం ఆడలక్షణం గాదు. అది భగవంతుడినెత్తినే వదిలేసింది.

ఒక గంట కూచుని జానకి "మళ్ళీ వస్తాలేవే!" అని లేవబోయింది.

"వస్తారు కూచోవే!" అని శాంతమ్మ స్నేహితురాలిని మరో రొండు గంటలు కూచోబెట్టింది.

సత్యనారాయణ లోపలికొస్తూనే మరో ఆడదాన్ని చూసి తన గదివైపు మళ్ళాడు. "ఏమండోయ్, మాట!" అంది భార్య. సత్యనారాయణ అనుమానిస్తూ వచ్చాడు. శాంతమ్మ భర్తకు జానకిని ఎరుగజేసింది. తరవాత సంగతంగా చెప్పింది!

"మంచి వరుడికోసం ప్రయత్నం చేస్తా" నన్నాడు సత్యనారాయణ. జానకి మాట్లాడటానికి నోరువిప్పి, మళ్ళీ ఊరుకుంది. తరవాత శాంతమ్మ అప్పటికే ఆలస్యమైన వంటకోసం లేచింది. జానకి శలవు పుచ్చుకుంది.

శాంతమ్మ మొగుణ్ణి వంటింట్లో తనకు తోడు కూచోబెట్టుకుని వంట ప్రారంభించింది.

పొయ్యిలో కిరసనాయిలుపోసి అంటించి కట్టెలు పెడుతూ శాంతమ్మ "మన మామూలు పెళ్ళిళ్ళ కన్న ఈ విధవా వివాహాలు బాగుంటయి కాదుటండీ!" అంది. కిరసనాయిలు మంటల వెలుతురు ఆమె మొహాన ఆడుతున్నది.

"ఒక కారణం వల్ల మన పెళ్ళిళ్ళకన్న అసహ్యంగా పరిణమిస్తై" అన్నాడు సత్యనారాయణ.

"ఏం?"

"కావలిసిన మొగుడు దొరక్క!"

"ఆఁ! అదేమిటండీ? కావలిసిన మొగుళ్ళు వాళ్ళకే దొరుకుతారనుకున్నానే!"

"ఎబ్బే! వచ్చేవాడికి ఈ వివాహం ఇష్టమై ఉండాలి. ఎక్కడా పెళ్ళికాని నాగమ్మ కాకుండా ఉండాలి. అన్ని విధాలా పిల్లకు తగి ఉండాలి. పిల్లకేమైనా ఆస్తిపాస్తులుంటే వాటిని చూసి రాగూడదు. పిల్లకు వాణ్ణి చూస్తే యిష్టంగా ఉండాలి! దాదాపూ అసంభవం! మామూలు పిల్లకు వందమంది మగవాళ్ళలో నించి ఏరుకోటానికి వీలుంటే, వితంతువులకు అయిదుగురు కూడా ఉండరు. వితంతువులు అన్ని తరగతుల్లోనించీ వస్తారు. వాళ్ళను పెళ్ళాడేందుకు ఎక్కువగా వివాహానర్హులు తయారౌతారు. కాని ఈ పరిస్థితులిట్లాగే ఉండవులే! మొదట్లో ఈ యిబ్బందులు తప్పవుమరి!"

"అందరి సంగతి మనకెందుకు లేండిగాని, ఎవత్తయినా ఒకడిమీద అపేక్ష కలిగి వాడే కావాలంటుందనుకోండి. వాడి కా వెధవ పిల్ల నిచ్చి చెయ్యటం మీ చేతుల్లో వుందనుకోండి – మాట వరసకు! చేస్తారా?"

"నా చేతుల్లో వుంటే చెయ్యకేం?"

"అయితే చేతిలో చెయ్యి వెయ్యండి!"

సత్యనారాయణ పెళ్ళాం గొంతులో ఉద్రేకానికి ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

"ఎందుకు?" అన్నాడు.

"పాపం మా జానక్కి మంచి మొగుణ్ణి చెయ్యరూ?"

"తప్పకుండా! ఎవరది?"

"మీరే!"

"నేనా!" సత్యనారాయణ నిర్ఘాంతపోయినాడు.

"ఏం అయితే?"

"నాకు పెళ్ళయిందిగా?"

"ఏమయితే? ఇద్దరు పెళ్ళాలకు ధర్మశాస్త్రం ఒప్పుకోదూ?"

"నాకు చాలా బాధ కలిగించే హాస్యం ఇది!"

"ఒట్టండీ అది చెప్పేసింది!"

"నా వల్ల కాదు!"

"ఇదేనా మీ దయా బుద్ధి? దాని సుఖం మీ చేతిలో ఉంటే కూడా, మీ వల్ల కాదంటారా? నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు!"

అతని కంగారామెకు చెప్పరానంత తృప్తికరంగా ఉంది. ఒక్క భార్య వల్లనే సుఖపడే వాడికి తప్ప అంత కంగారుండదు.

సత్యనారాయణ అకస్మాత్తుగా మౌనంలో పడి మరి మాట్టాడలేదు. అతనిక్కూడా తగినంత ప్రపంచజ్ఞానం లేకపోవటమూ, చిన్నతనమూ శాంతమ్మ యుక్తికి అనువయినై.

ఎట్లాగో భోంచేసి అతను "ఆ పిల్ల ఎక్కడుంటుంది?" అని అడిగాడు.

ఈసారి కంగారుపడటం శాంతమ్మ వంతు! పోయి అడగడుగద!

"ఎందుకు?"

ఆమె గొంతులోనే అతనికి తెలిసిపోయింది. పెళ్ళాం అబద్ధమాడిందని. వెంటనే తడువుకోకుండా "నేను ఒప్పుకున్నాననే చెప్పి వస్తాను. చక్కని పిల్లా! నీకేమీ అభ్యంతరం లేదూ! ముగ్గురమూ చక్కగా కాపరం చేద్దాం."

అన్నం విస్తరి ముందు కూర్చుని శాంతమ్మ వెక్కి వెక్కి యాడవటం మొదలుపెట్టింది.

అతనికి జాలేసింది. ఈ చిన్న పిల్లతో తనూ పసివాడెందుక్కావాలి? ఆ ఓర్పుతో అతని మనస్సులో కొంత ఆనందం ప్రవేశించింది.

"ఈసారికి పోనీలే, మరోమాటు నన్నెవరైనా చేసుకుంటానని వస్తే మానను సుమా!" అన్నాడు నవ్వుతూ.

మొదటి ముద్రణ : భారతి, అక్టోబర్ 1935